

V Bruseli 21. júna 2021
(OR. en)

9819/21

CORDROGUE 27
SAN 401
COSI 120
RELEX 563
UD 165

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	21. júna 2021
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	9373/21
Predmet:	Akčný plán EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025

Delegáciám v prílohe zasielame závery s názvom *Akčný plán EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025*, ktoré schválila Rada 21. júna 2021.

Akčný plán EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025

OBSAH

Úvod

1. Zníženie ponuky drog: posilnenie bezpečnosti
2. Zníženie dopytu po drogách: služby spojené s prevenciou, liečbou a starostlivosťou
3. Riešenie škôd súvisiacich s drogami
4. Medzinárodná spolupráca
5. Výskum, inovácia a prognóza
6. Koordinácia, riadenie a vykonávanie

Príloha 1 – Všeobecné ukazovatele akčného plánu EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025

Príloha 2 – Zoznam skratiek

Úvod

V tejto stratégii EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025 (ďalej len „stratégia“) sa stanovuje zastrešujúci politický rámec a priority politiky Európskej únie v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025. Rámec, zámer a ciele stratégie predstavujú základ pre akčný plán EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025 (ďalej len „akčný plán“).

Cieľom tejto stratégie je chrániť a zlepšovať blaho spoločnosti a jednotlivcov, chrániť a podporovať verejné zdravie, poskytovať vysokú úroveň bezpečnosti a blaha širokej verejnosti a zvyšovať zdravotnú gramotnosť. V stratégii sa uplatňuje integrovaný, vyvážený a multidisciplinárny prístup k drogovej problematike podložený dôkazmi, a to na vnútroštátnej úrovni, úrovni EÚ a medzinárodnej úrovni. Stratégia obsahuje aj hľadisko rodovej rovnosti a rovnosti v oblasti zdravia.

Akčný plán sleduje zámery a ciele stratégie, jej prístup a vychádza z rovnakých dokumentov a informácií ako stratégia. Akčný plán je založený na zásadách, hodnotách a právnych ustanoveniach, ktoré tvoria základ stratégie. V rámci vykonávania stratégie sa v akčnom pláne riešia existujúce a vyvíjajúce sa výzvy drogovej problematiky, pričom sa zohľadňujú poznatky získané z pandémie COVID-19 a uplatňuje sa prístup orientovaný na budúcnosť s cieľom predvídať výzvy.

V akčnom pláne sa vymedzujú opatrenia, ktoré sa majú vykonať na dosiahnutie jedenástich strategických priorít stratégie. Opatrenia sú rozdelené podľa troch oblastí protidrogovej politiky stratégie:

- Zníženie ponuky drog: posilnenie bezpečnosti,
- Zníženie dopytu po drogách: služby spojené s prevenciou, liečbou a starostlivosťou a
- Riešenie škôd súvisiacich s drogami

a troch prierezových tém stratégie:

- Medzinárodná spolupráca,
- Výskum, inovácia a prognóza a
- Koordinácia, riadenie a vykonávanie.

Za pomoci priorit a opatrení v oblasti nelegálnych drog, koordinovaných prostredníctvom stratégie a vykonaných prostredníctvom akčného plánu, by sa malo do roku 2025 dospieť k celkovému dosahu na kľúčové aspekty situácie v oblasti drog v EÚ. Prostredníctvom súdržného, účinného a efektívneho vykonávania opatrení by sa mala zabezpečiť vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia, sociálna stabilita a bezpečnosť, ako aj prispieť k zvyšovaniu informovanosti. Akékoľvek potenciálne neúmyselné negatívne dôsledky spojené s vykonávaním týchto opatrení by sa mali minimalizovať a mali by sa podporovať ľudské práva a udržateľný rozvoj.

Pri vypracúvaní opatrení sa zohľadnila potreba, aby vychádzali z podložených údajov, boli vedecky zdôvodnené, realistické, časovo ohraničené a merateľné a aby boli jednoznačne relevantné pre EÚ a mali pridanú hodnotu.

V akčnom pláne sa zosúladujú strategické priority a opatrenia s osobitným harmonogramom, ktorý sa má vypracovať, so zoznamom zodpovedných aktérov a so súborom ukazovateľov založených na existujúcich mechanizmoch podávania správ. Tieto opatrenia nepredstavujú dodatočnú záťaž spojenú s podávaním správ. Uľahčujú meranie celkovej účinnosti akčného plánu.

Komisia, zohľadňujúc informácie poskytnuté zo strany členských štátov a ESVČ a dostupné od EMCDDA, Europolu a iných príslušných orgánov EÚ, ako aj zo strany občianskej spoločnosti, bude v úzkej spolupráci s predsedníctvom a horizontálnou pracovnou skupinou pre drogy (HDG) monitorovať vykonávanie stratégie a akčného plánu a bude iniciovať celkové externé vyhodnotenie vykonávania stratégie a akčného plánu.

Výsledky tohto vyhodnotenia sa sprístupnia Európskemu parlamentu a Rade, len čo budú k dispozícii, najneskôr však do 31. marca 2025, aby sa prerokovali na príslušných fórach a najmä v horizontálnej pracovnej skupine pre drogy. Tieto rokovania budú tvoriť základ pre vymedzenie budúceho vývoja politiky EÚ v oblasti drog a pre nasledujúci cyklus stratégie a akčného plánu EÚ v oblasti drog, ktoré schváli Rada.

I – ZNÍŽENIE PONUKY DROG: POSILNENIE BEZPEČNOSTI

Strategická priorita č. 1: Narúšať a rozkladať vysokorizikové organizované zločinecké skupiny v oblasti drog, ktoré pôsobia alebo vznikli v členských štátoch EÚ, alebo sa na ne zameriavajú; riešiť prepojenia s inými bezpečnostnými hrozbami a zlepšovať predchádzanie trestnej činnosti

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér ¹
Opatrenie č. 1 Ďalej posilniť Európsku multidisciplinárnu platformu proti hrozbám trestnej činnosti (EMPACT) i) na základe jej nezávislého hodnotenia z roku 2020 a s prihliadnutím na EU SOCTA2021; ii) na základe záverov a odporúčaní výročných európskych správ EMCDDA o drogách a správy EMCDDA a Europolu o trhu s drogami v EÚ; a iii) v súlade s poznatkami nadobudnutými v súvislosti s vplyvom pandémie ochorenia COVID-19 na trhy s drogami. Všetky zainteresované strany by sa mali snažiť čo najlepšie zosúladiť platformu EMPACT na jednej strane a stratégiu a akčný plán EÚ v oblasti drog na strane druhej, a to pokiaľ ide o procesnú aj obsahovú stránku. Zlepšiť koordináciu a spoluprácu na úrovni presadzovania práva, ako aj na justičnej úrovni s cieľom dosiahnuť hmatateľnejšie výsledky vyšetrovania, a to aj prostredníctvom platformy EMPACT, ako aj zvýšenú výmenu informácií o domácich aj medzinárodných organizovaných zločineckých skupinách v oblasti drog a intenzívnejšie využívanie sieťovej aplikácie na zabezpečenie výmenu informácií (SIENA).	1.1. Zacielenie na vysokorizikové organizované zločinecké skupiny, ktoré sú aktívne na trhoch s drogami v celej EÚ aj na cezhraničnej úrovni; stanovenie priorít v synergii s cyklom politik EÚ na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti (EMPACT); narúšanie zločineckých obchodných modelov, najmä tých, ktoré podporujú spoluprácu medzi rôznymi organizovanými zločineckými skupinami; a riešenie prepojení s inými bezpečnostnými hrozbami.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol EMCDDA Frontex Eurojust ESVČ

¹ Zainteresované strany uvedené ako zodpovední aktéri sú zainteresované strany zapojené do vykonávania príslušného opatrenia. Zapojenie aktérov zodpovedných za vykonávanie akčného plánu musí byť v súlade s ich príslušnou úlohou vymedzenou v uplatniteľných právnych predpisoch Únie a v ich mandáte.

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér ¹
Opatrenie č. 2 Posilniť analýzu a výmenu informácií medzi orgánmi presadzovania práva a inými príslušnými agentúrami: 2.1 v súvislosti s nelegálnou výrobou drog, obchodovaním s nimi a ich distribúciou. To by malo okrem iného zahŕňať okamžitú výmenu informácií medzi členskými štátmi v prípadoch zachytenia veľkého množstva drog, identifikáciu vysokorizikových zločincov, zločineckých sietí a štruktúr, ako aj medzinárodné referencie. 2.2 v súvislosti s inými formami závažnej trestnej činnosti, ktoré súvisia s drogovou trestnou činnosťou, ako sú násilie, vraždy, korupcia, pranie špinavých peňazí, obchodovanie s ľuďmi, prevádzka černoštvá, obchodovanie so strelnými zbraňami a terorizmus.	1.1 1.2 Sledovanie, vyhľadávanie, zmrazovanie a konfiškácia príjmov a nástrojov používaných zo strany organizovaných zločineckých skupín zapojených do trhu s nelegálnymi drogami.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol EMCDDA Frontex Eurojust ESVČ
Opatrenie č. 3 Zlepšiť vyšetřovania organizovaných zločineckých skupín v oblasti drog a sietí, ktoré predstavujú najvyššie bezpečnostné riziko v EÚ, prostredníctvom procesu výberu najdôležitejších cieľov zavedeného členskými štátmi s podporou Europolu. Neoddeliteľnou súčasťou takýchto vyšetřovaní by malo byť vyhľadávanie majetku a finančné vyšetřovanie, ktoré budú viesť k účinnej konfiškácii ziskov z trestnej činnosti v oblasti drog. Zabezpečiť intenzívnejšiu spoluprácu a koordináciu operačných činností (ako sú kontrolované dodávky drog a spoločné vyšetřovacie tímy) v rámci EÚ a medzi členskými štátmi, príslušnými tretími krajinami a Europolom; tiež zlepšiť spoluprácu s agentúrou Eurojust v oblasti súvisiaceho súdneho stíhania.	1.1 1.2	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol Eurojust

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér ¹
Opatrenie č. 4 Zabezpečiť, aby členské štáty poskytli príslušným orgánom rýchly prístup k finančným informáciám, čo im umožní vykonávať účinné finančné vyšetrovanie organizovaných zločineckých skupín v oblasti drog, a to aj prostredníctvom: i) úplného využitia informácií finančných spravodajských jednotiek (FIU) za podmienok stanovených smernicou o využívaní finančných informácií [smernica (EÚ) 2019/1153]; ii) účinnejšieho využívania informácií zhromaždených úradom pre vyhľadávanie majetku na identifikáciu a vystopovanie ziskov súvisiacich s obchodovaním s drogami s cieľom ich následného zmrazenia a konfiškácie. iii) posilnenia ich spolupráce s prokurátormi a sudcami, ktorí sú v konečnom dôsledku zodpovední za podávanie žiadostí o nevyhnutné príkazy na zmrazenie a konfiškáciu a príkazy na prehliadku a zaistenie, ako aj za ich vydávanie. Zintenzívniť výcvik vyšetrovateľov orgánov presadzovania práva a súdnych vyšetrovateľov, ako aj miestnych a regionálnych jednotiek špecializovaných na zaistenie majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti.	1.2	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol Eurojust Cepol
Opatrenie č. 5 Zintenzívniť aktívnu a vzájomnú spoluprácu a vytvoriť lepšie prepojenie medzi daňovými/colnými orgánmi a orgánmi presadzovania práva s cieľom i) zlepšiť vyšetrovanie; ii) odhaliť obchodné aktivity na legalizáciu príjmu z trestnej činnosti; iii) narušiť trestnú činnosť a iv) zastaviť vracanie ziskov z trhov s drogami na podporu ďalšej trestnej činnosti alebo do legálneho hospodárstva. Členské štáty sa vyzývajú, aby budovali odborné znalosti a zdroje v súvislosti s alternatívnym bankovníctvom a systémami prevodu peňazí, ktoré využívajú organizované zločinecké skupiny v oblasti drog (napr. Hawala).	1.2	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér ¹
Opatrenie č. 6 Identifikovať a uprednostniť spoluprácu s krajinami, ktoré sú vysoko rizikové z hľadiska výroby drog a pašovania, v snahe uľahčiť prístup členských štátov k finančným a iným informáciám s cieľom posilniť kapacity príslušných orgánov vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť súvisiacu s drogami a vykonávať finančné vyšetrovanie a následne sledovať a vyhľadávať príjmy z drogovej trestnej činnosti a zabezpečiť vykonanie príkazov vydaných v EÚ na ich zaistenie a konfiškáciu.	1.2	2021 – 2025	Rada EÚ členské štáty Európska komisia Europol Eurojust ESVČ
Opatrenie č. 7 Zlepšiť možnosti boja so šifrovaním v súlade s rezolúciou o bezpečnosti prostredníctvom šifrovania a bezpečnosti napriek šifrovaniu, ktorú Rada prijala v decembri 2020, a s ďalšími novými technologickými metódami, ktoré používajú organizované zločinecké skupiny aktívne na trhoch s drogami, aby sa vyhli odhaleniu a aby ukryli svoju komunikáciu. V tejto súvislosti by sa mali posilniť analytické a technické kapacity Europolu na podporu členských štátov v tejto oblasti a mala by sa uľahčiť a posilniť vzájomná právna pomoc, najmä pokiaľ ide o štandardné opatrenia (napr. identifikácia účastníka) na zlepšenie výmeny informácií.	1.1 1.2	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol Eurojust

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér ¹
Opatrenie č. 8 Po účinnej konfiškácii majetku zvážiť bezpečné a zabezpečené opätovné použitie zaistených a skonfiškovaných prostriedkov na podporu opatrení na zníženie dopytu po drogách a ich ponuky v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Európska komisia účinnú konfiškáciu majetku ďalej zváži v rámci rozsahu pôsobnosti novej revízie smernice o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii (smernica 2014/42/EÚ).	1.1 1.2	2021 – 2025	Európska komisia Rada EÚ členské štáty
Opatrenie č. 9 i) Propagovať a podporovať prácu a najlepšie postupy Európskej siete na predchádzanie trestnej činnosti (EUCPN) a iných relevantných projektov s cieľom znížiť recidívu mladých páchatel'ov trestných činov súvisiacich s drogami; ii) podporovať komplexné stratégie založené na dôkazoch v štvrtiach, v ktorých je zaznamenaná vysoká miera výskytu drog a trestnej činnosti súvisiacej s drogami a iii) podporovať opatrenia, ktoré vytvárajú bezpečnejšie prostredie pre komunitu ovplyvnené užívaním a predajom drog alebo trestnou činnosťou súvisiacou s drogami, a to v súlade s medzinárodne uznávanými normami kvality ² .	1.3 Predchádzanie trestnej činnosti súvisiacej s drogami s osobitným dôrazom na potrebu bojovať proti násiliu, obmedzovať korupciu a riešiť zneužívanie zraniteľných skupín riešením základných faktorov, ktoré vedú k ich zapojeniu na trhoch s nelegálnymi drogami.	2021 – 2025	EUCPN členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

² Medzinárodné normy UNODC/WHO pre prevenciu užívania drog.

Strategická priorita č. 2: Zlepšiť odhaľovanie nelegálneho veľkoobchodu s drogami a drogovými prekurzormi na vstupných a výstupných miestach EÚ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 10 Podporovať opatrenia v miestach vstupu a výstupu pre obchodovanie s drogami prostredníctvom posilňovania a propagovania zavedenia analýzy policajných a colných rizík, metód vyšetrovania a iných príslušných politík, kontrol a postupov na boj proti obchodovaniu s drogami. Zabezpečiť štruktúrovanú koordináciu a spoluprácu, ako aj výmenu spravodajských informácií o trestnej činnosti a koordinovaných vyšetrovaniach v EÚ v reálnom čase využívaním služieb príslušných agentúr EÚ, akými sú Europol a Frontex, na podporu členských štátov. Členské štáty by tiež mali zabezpečiť, aby výmena informácií v reálnom čase medzi príslušnými orgánmi na miestach vstupu a výstupu bola priamo prepojená s aplikáciou SIENA.	2.1 Boj proti pašovaniu drog a drogových prekurzorov do EÚ a z nej za využitia zavedených legitímnych obchodných kanálov.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol Frontex
Opatrenie č. 11 Podporovať členské štáty pri vývoji účinných technológií detekčnej kontroly schopných odhaľovať drogy a drogové prekurzory v kontajneroch, nákladných vozidlách a lodiach so zameraním na hlavné prístavy, letiská, železničné stanice a pozemné hraničné priechody.	2.1	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol Frontex

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 12 Zlepšiť štruktúrovanú koordináciu a spoluprácu medzi colnými orgánmi a Frontexom, Europolom a EMCDDA v rámci ich príslušných mandátov, ako aj výmenu colných informácií tak, aby boli v prípade potreby interoperabilné a kombinovali sa s informáciami orgánov presadzovania práva a kontroly hraníc. Zlepšiť odborné znalosti Europolu v colnej oblasti a posilniť schopnosti príslušníkov pohraničnej stráže Frontexu odhaľovať obchodovanie s drogami na hraniciach EÚ.	2.1	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol Frontex EMCDDA
Opatrenie č. 13 Vytvoriť nevyhnutné spojenia a nadviazať spoluprácu s príslušnými orgánmi civilného letectva a námornými orgánmi, v prípade potreby prostredníctvom formálnych dohôd, s cieľom zabezpečiť účinné a efektívne vyšetrovanie a odhaľovanie drog na letiskách a v prístavoch, pričom sa zohľadnia príslušné medzinárodné predpisy a nástroje vydané Medzinárodnou organizáciou práce, Medzinárodnou námornou organizáciou a Medzinárodnou organizáciou civilného letectva. Posilniť medzinárodnú spoluprácu s orgánmi civilného letectva a námornými orgánmi s cieľom zabezpečiť účinné a efektívne vyšetrovanie a odhaľovanie drog na letiskách a v prístavoch, v prípade potreby prostredníctvom formálnych dohôd.	2.1 2.2 Zintenzívnenie monitorovania hraničných priechodov, ktoré nie sú súčasťou zavedených obchodných kanálov, s cieľom účinnejšie predchádzať nelegálnemu alebo nedeklarovanému prekračovaniu vonkajších hraníc EÚ.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol Frontex ESVČ
Opatrenie č. 14 Pokračovať vo financovaní Námorného centra analýz a operácií – narkotiká (MAOC-N) a ďalej mu poskytovať udržateľný dlhodobý model riadenia. Zabezpečiť výmenu informácií a spoluprácu s príslušnými agentúrami EÚ.	2.2	2021 – 2025	Európska komisia MAOC-N členské štáty Rada EÚ Europol Frontex EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 15 Ďalej rozvíjať platformu Europolu na zlučovanie spravodajských informácií o drogách vrátane prepojení s príslušnými agentúrami EÚ a MAOC-N a v súlade s platnými právnymi predpismi zlepšiť výmenu informácií a vyšetrovacie činnosti s tretími krajinami a regiónmi, ktoré tvoria hlavné zdrojové alebo tranzitné centrá pre drogy postihujúce členské štáty. Využívať služby Europolu na podporu a propagáciu súvisiacich činností a uľahčenie výmeny informácií so styčnými úradníkmi pre dvojstranné styky členských štátov, ktorí sa už nachádzajú v geografických drogových centrách.	2.2	2021 – 2025	Európska komisia Europol Frontex MAOC-N členské štáty Rada EÚ ESVČ
Opatrenie č. 16 V prípade potreby uzavrieť dohody medzi Európskou úniou a tretími krajinami, v ktorých sa nachádzajú centrá obchodu s drogami, ktoré umožnia príslušným agentúram EÚ, akými sú Europol a Frontex, výmenu informácií a údajov vrátane osobných a operačných údajov.	2.2	2021 – 2025	Európska komisia Europol Frontex Rada EÚ ESVČ

Strategická priorita č. 3: Bojovať proti zneužívaniu logistických a digitálnych kanálov na distribúciu stredných a malých množstiev nelegálnych drog a zlepšiť zaistovanie nelegálnych látok, ktoré sa pašujú cez tieto kanály, v úzkej spolupráci so súkromným sektorom

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 17 Monitorovať internetové a darknetové trhoviská v súvislosti s drogami vykonávaním prípravnej akcie navrhovanej Európskym parlamentom o nepretržitom monitorovaní darknetu na zabezpečenie komplexných výsledkov ³ . Posilniť kapacity EMCDDA a Europolu v tejto oblasti.	3.1 Boj proti digitálnymi technológiami umožňovaným trhom s nelegálnymi drogami.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA Europol členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 18. Analýza operačnej uskutočniteľnosti toho, ako môžu poštové služby a služby expresného doručovania odhaliť a zabrániť distribúcii nelegálnych látok v poštových zásielkach ⁴ . Uzavrieť memorandá o porozumení s cieľom zlepšiť spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva, colnými orgánmi, poštovými službami a službami expresného doručovania a poskytovateľmi elektronických platobných služieb.	3.2 Zameranie sa na obchodovanie s drogami prostredníctvom poštových služieb a služieb expresného doručovania.	2021 – 2025	Európska komisia Rada EÚ členské štáty Europol EMCDDA

³ Viac informácií nájdete v položke č. 18 02 77 04 – Prípravná akcia – Koordinované monitorovanie darknetu zo strany EÚ s cieľom bojovať proti trestnej činnosti, na strane 61 prílohy 3, poznámky k rozpočtu týkajúce sa PP/PA.

⁴ Poštová zásielka: adresovaná zásielka v konečnej podobe, v ktorej ju prepravuje poskytovateľ poštových služieb. Okrem písomností patria medzi zásielky napríklad aj knihy, katalógy, noviny, periodická tlač a poštové balíky obsahujúce tovar s komerčnou hodnotou alebo bez nej.

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 19 Podporovať vývoj, používanie a výmenu najlepších postupov a zariadení medzi členskými štátmi v oblasti monitorovania podozrivých poštových zásielok pomocou riešení, akými sú psy na vyhľadávanie drog a/alebo röntgenové prístroje. Mala by sa preskúmať predovšetkým úloha nových technológií, najmä úloha umelej inteligencie, pričom by sa malo zachovať základné právo na súkromie korešpondencie.	3.2	2021 – 2025	členské štáty Európska komisia Rada EÚ
Opatrenie č. 20 Zvyšovať informovanosť o potrebe zamerať činnosť na kanály obchodovania s drogami, ktoré sú v súčasnosti nedostatočne monitorované zo strany orgánov presadzovania práva, prostredníctvom zavedenia alebo posilnenia monitorovania a metód vyšetrovania v menších morských a riečnych prístavoch, na letiskách a železničných a autobusových staniciach. Zapojiť príslušné agentúry EÚ s cieľom podporiť členské štáty v tejto činnosti v rámci ich jednotlivých mandátov.	3.3 Posilnenie monitorovania a vyšetrovacích metód, pokiaľ ide o železničné a riečne kanály a priestor využívaný na všeobecné letectvo naprieč EÚ.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol EMCDDA

Strategická priorita č. 4: Zlikvidovať výrobu nelegálnych drog a bojovať proti nedovolenému pestovaniu; zabrániť zneužívaniu drogových prekurzorov na výrobu nelegálnych drog a obchodovaniu s nimi; a riešiť environmentálne škody;

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 21 Identifikovať, vystopovať a zlikvidovať zariadenia na výrobu nelegálnych drog v EÚ, a to aj zameraním sa na prekurzory a dizajnérske prekurzory, zlepšením a lepším využívaním forenzného vyšetrovania a spravodajských informácií a vyvíjaním a rozširovaním techník detekcie, lepším využívaním verejno-súkromných partnerstiev a zlepšením nahlasovania podozrivých transakcií.	4.1 Boj proti nedovolenej výrobe syntetických drog a nedovolenému pestovaniu drog.	2021 – 2025	členské štáty Európska komisia Europol EMCDDA
Opatrenie č. 22 Zvážiť realizáciu štúdie na posúdenie účinnosti rámcového rozhodnutia Rady 2004/757/SVV z 25. októbra 2004, ktorým sa stanovujú minimálne ustanovenia o znakoch skutkových podstat trestných činov a trestov v oblasti nedovoleného obchodu s drogami, s cieľom zmeniť možné neaktuálne aspekty a posilniť potrebné oblasti vrátane ustanovení o nových psychoaktívnych látkach.	4.1	2021 – 2022	Európska komisia členské štáty
Opatrenie č. 23 Zaoberať sa hlavnými výzvami identifikovanými na základe hodnotenia nariadení upravujúcich drogové prekurzory, najmä potrebou riešiť výzvu, ktorú predstavujú dizajnérske prekurzory.	4.2 Boj proti zneužívaniu drogových prekurzorov a obchodovaniu s nimi a vývoju alternatívnych chemických látok.	2021 – 2022	Európska komisia členské štáty Rada EÚ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 24 Posilniť operačné činnosti orgánov presadzovania práva a ich spoluprácu so správnymi orgánmi a inými príslušnými stranami, pokiaľ ide o boj proti environmentálnej trestnej činnosti súvisiacej s výrobou nelegálnych drog a obchodovaním s nimi, prepravu, držbu a skladovanie drog, prekurzorov a zhabaného vybavenia a zneškodňovanie a spracovanie vyprodukovaného odpadu, ako aj s tým súvisiace možné náklady. Rozvíjať detekčné technológie, výmenu informácií a koordinované vyšetrovania zapojením príslušných agentúr EÚ na podporu členských štátov vrátane vypracovania komplexnej metódy týkajúcej sa vykonávania a koordinácie účinného zneškodňovania odpadu šetrného k životnému prostrediu.	4.3 Riešenie environmentálnej trestnej činnosti súvisiacej s výrobou nelegálnych drog a obchodovaním s nimi.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia Europol Eurojust EMCDDA

II – ZNÍŽENIE DOPYTU PO DROGÁCH: SLUŽBY V OBLASTI PREVENCIE, LIEČBY A STAROSTLIVOSTI

Strategická priorita č. 5: Predchádzať užívaniu drog a zvyšovať informovanosť o nežiaducich účinkoch drog

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 25 Vykonávať a v prípade potreby zvyšovať dostupnosť dôkazmi podložených environmentálnych a univerzálnych preventívnych intervencií a stratégií založených na životných zručnostiach. Tieto by sa mali zaoberať prepojeniami medzi závislosťami od nelegálnych aj legálnych látok a behaviorálnymi závislosťami.	5.1 Zabezpečenie, vykonávanie a v prípade potreby zvyšovanie dostupnosti environmentálnych a univerzálnych preventívnych intervencií a stratégií podložených dôkazmi pre cieľové skupiny a prostredia a ich vykonávanie s cieľom zvýšiť odolnosť a posilniť životné zručnosti a zdravú životosprávu.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 26 S prihliadnutím na miestne a regionálne potreby v celej EÚ rozširovať a podporovať vzdelávacie kampane zamerané na rodiny, učiteľov, sociálnych pracovníkov a miestne subjekty s rozhodovacou právomocou s cieľom zvýšiť ich znalosti a podporiť ich pri zvyšovaní zdravotnej gramotnosti a propagácii pozitívneho správania, zdravého životného štýlu a bezpečného prostredia pre mladých ľudí a iné skupiny, aby sa im zabránilo v užívaní nelegálnych drog a zapájaní sa do rizikového správania a do trestnej činnosti/aktivít súvisiacich s trhom s drogami.	5.1	2022 – 2025	Európska komisia členské štáty EMCDDA Rada EÚ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 27 Zvýšiť dostupnosť spoľahlivých informácií o prevencii vrátane účinných modelov prevencie, ktoré sú k dispozícii na portáli s najlepšimi postupmi EMCDDA, a vyzývať k širšiemu prijímaniu programov prevencie, ktoré sa ukázali ako účinné, vrátane inovačných činností s preukázateľnou účinnosťou.	5.1	2022 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 28 Podporovať začlenenie preventívnych posolstiev s preukázateľnou účinnosťou do komunikačných kanálov a kanálov sociálnych médií určených mladým ľuďom a iným zraniteľným skupinám. V prípade potreby zavádzať ciele systémy rýchleho varovania o rizikách a spravodajské upozornenia pre prípad, že sa na trhu objavia nebezpečné látky vrátane nových psychoaktívnych látok alebo iných nových hrozieb, a to v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a s využitím informácií z kontrol drog.	5.2 Zabezpečenie, vykonávanie a v prípade potreby zvyšovanie dostupnosti dôkazmi podložených cieľných preventívnych intervencií pre mladých ľudí a iné zraniteľné skupiny.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA členské štáty Rada EÚ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 29 Zabezpečiť a posilniť partnerský prístup pri poskytovaní účinných a selektívnych opatrení indikovanej prevencie založených na dôkazoch s cieľom zabrániť vzniku rizikového správania a zabrániť tomu, aby užívanie drog spôsobilo závažné poruchy u osôb, ktoré čelia viacerým znevýhodneniam, medzi ktoré patria bezdomovectvo, dvojité diagnózy, príslušnosť k migrantom, utečencom a obetiam násillia vrátane rodovo motivovaného násillia. A to aj pre mladých ľudí v rôznych prostrediach vrátane škôl, rodín a komunít, v rámci voľného času a v pracovnom prostredí, ako aj pre ľudí vo vysokorizikových prostrediach. Malo by sa vynaložiť úsilie o spoluprácu medzi všetkými zainteresovanými stranami vrátane rodičov a rodín, osôb pracujúcich vo vzdelávaní alebo v sieťach na podporu rodiny, služieb pre mládež, študentských zväzov, športových organizácií a sietí osôb, ktoré užívajú drogy. Vykonávanie týchto opatrení sa môže opierať o vyškolených odborníkov, najmä z oblasti primárnej zdravotnej starostlivosti, s cieľom lepšie identifikovať problémy s užívaním látok a jeho súčasťou môže byť využívanie krátkych a včasných intervencií a novej digitálnej komunikácie v oblasti zdravia a kanálov sociálnych médií.	5.3 Zabezpečenie, vykonávanie a v prípade potreby zvyšovanie dostupnosti opatrení včasnej intervencie podložených dôkazmi.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 30 Podporovať vzdelávanie, odbornú prípravu a kontinuálny profesijný rozvoj subjektov s rozhodovacou právomocou, tvorcov verejnej mienky a odborníkov, pokiaľ ide o najnovšie vedecké dôkazy o užívaní drog a prevencii závislosti vrátane nových modelov spotreby, a to aj využitím online nástrojov, a vyčleniť na tieto aktivity dostatočné finančné prostriedky, a podporovať predovšetkým vykonávanie európskych noriem kvality pre prevenciu v oblasti drog (EDPQS), medzinárodných noriem UNODC/WHO pre prevenciu užívania drog a kurzov odbornej prípravy v rámci Európskeho učebného plánu pre prevenciu (EUPC).	5.4 Rozširovanie najnovších vedeckých poznatkov o prevencii medzi subjektmi s rozhodovacou právomocou a odborníkmi z praxe a poskytovanie odbornej prípravy týmto subjektom a odborníkom z praxe.	2022 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 31 Vykonávať činnosti na zvyšovanie informovanosti o rizikách spojených s vedením motorového vozidla pod vplyvom drog a šíriť najlepšie postupy testovania a modely včasnej intervencie zamerané najmä na mladých vodičov. Podporovať výskum a inováciu nástrojov na detekciu drog na mieste a preskúmať možnosť začlenenia úvah o drogách do odporúčania EÚ o maximálnej povolenej koncentrácii alkoholu v krvi vodiča.	5.5 Riešenie vedenia motorového vozidla pod vplyvom drog.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Strategická priorita č. 6: Zabezpečiť prístup a posilniť služby v oblasti liečby a starostlivosti

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 32 Vyvinúť a zabezpečiť dobrovoľný, nediskriminačný a rodovo citlivý prístup k účinnej protidrogovej liečbe založenej na dôkazoch vrátane udržiavacej liečby opioidmi sústredenej na jednotlivca, znižovania rizík a škôd, rehabilitačných služieb, sociálnej reintegrácie a podpory doliečenia vrátane komplexných služieb pre osoby s komorbiditou. Zabezpečiť dobrú koordináciu týchto služieb na úrovni ich poskytovania v súlade so zásadou sledovania prípadov, aby sa zabezpečila úplná kontinuita starostlivosti a aby tieto služby boli čo najúčinnnejšie a zároveň zamerané na životné fázy, a to s osobitným dôrazom na bezdomovcov a zraniteľné osoby. Tieto opatrenia, ktoré vychádzajú z medzinárodných noriem WHO/UNODC pre liečbu porúch súvisiacich s užívaním drog, by mali riešiť aj užívanie viacerých drog, starších užívateľov drog, potreby rodín osôb užívajúcich drogy a pacientov so súbežnou drogovou závislosťou a inými fyziologickými alebo behaviorálnymi závislosťami.	6.1 Zabezpečenie dobrovoľného prístupu k službám v oblasti liečby a starostlivosti, ktoré fungujú v úzkej koordinácii a spolupráci s inými zdravotnými a sociálnymi podpornými službami.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 33 Vyvinúť a zaviesť odbornú prípravu pre zamestnancov pracujúcich v oblasti liečby a poskytovania starostlivosti a pre osoby, ktoré sa zaoberajú drogovými problémami v rámci všeobecných zdravotníckych služieb alebo služieb sociálnej podpory, na základe opatrení založených na dôkazoch, určiť učebné osnovy, ktoré zahŕňajú základné aj pokročilé zručnosti a podporovať výmenu najlepších postupov a partnerstiev medzi poskytovateľmi odbornej prípravy.	6.1	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 34 Podporovať inovácie v poskytovaní liečby a zlepšiť a podporiť používanie elektronických a mobilných možností poskytovania zdravotníckych služieb a nových druhov farmakoterapie s cieľom zabezpečiť prístup všetkých cieľových skupín k protidrogovej liečbe. Posudzovať účinnosť takýchto prístupov s možnosťou rozširovania intervencií, ktoré sa potvrdili ako najúčinnnejšie.	6.1	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 35 Uznať a podporovať terénnu prácu pod vedením osôb, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii, a prácu v skupinách osôb, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii. Podporovať príležitosti na to, aby sa k pracovníkom zabezpečujúcim multidisciplinárnu liečbu pridali pracovníci spomedzi osôb, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii. Pozývať na zasadnutia pracovných skupín a vypočutia odborníkov spomedzi osôb, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii.	6.2 Podpora práce s osobami, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 36 Identifikovať, riešiť a znižovať prekážky prístupu k protidrogovej liečbe, znižovaniu rizík a škôd, sociálnej rehabilitácii a doliečeniu, najmä pokiaľ ide o demografické a osobné prekážky, a zabezpečiť, aby zdravotná starostlivosť a sociálne služby boli financované a primerané potrebám a kľúčovým charakteristikám skupín ich klientov, ako aj zohľadniť nové skutočnosti, t. j. pandémie COVID-19.	6.3 Identifikácia a odstránenie prekážok v prístupe k liečbe a zabezpečenie a v prípade potreby rozšírenie krytia služieb v oblasti liečby a starostlivosti na základe individuálnych potrieb.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 37 Rozšíriť dôkazovú základňu týkajúcu sa problémov súvisiacich s kanabisom vrátane problémov súvisiacich so syntetickými kanabinoidmi a zlepšiť chápanie liečebných potrieb, ako aj toho, čo predstavuje účinné intervencie v reakcii na tieto látky.	6.3		členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 38 Pokračovať v zavádzaní minimálnych noriem kvality EÚ prijatých Radou v roku 2015 ⁵ a usmernení založených na dôkazoch do vnútroštátnych usmernení a programov a ďalej ich rozvíjať.	6.3	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

⁵ Závety Rady o vykonávaní akčného plánu EÚ na boj proti drogám na obdobie rokov 2013 – 2016, pokiaľ ide o minimálne normy kvality v oblasti znižovania dopytu po drogách v Európskej únii, 11985/15.

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 39 Rozvíjať a poskytovať odbornú prípravu subjektom s rozhodovacou právomocou, zamestnávateľom a odborníkom o stigmatizácii spojenej s užívaním drog a poruchami spojenými s užívaním drog a o duševnom zdraví a zväžiť vplyv, ktorý táto stigmatizácia môže mať na pacientov pri poskytovaní starostlivosti. Tieto činnosti by sa mali realizovať za účasti ľudí, ktorí zažili stigmatizáciu spojenú s drogami.	6.4 Zníženie stigmatizácie.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 40 Identifikovať a znížiť prekážky v liečbe a vo využívaní iných služieb u žien, ktoré užívajú drogy, a zabezpečiť, aby služby súvisiace s drogami reagovali na potreby žien, napr. vrátane podpory starostlivosti o deti. Iniciovat' terénne činnosti s cieľom osloviť ženy, ktoré užívajú drogy, zvýšiť informovanosť o dostupnej liečbe zameranej na ženy a bojovať aj proti rodovo motivovanému násiliu páchanému na ženách, ktoré užívajú drogy. Zabezpečiť, aby ženy, ktoré sú obeťami násilia a užívajú drogy, mali prístup k drogovej prevencii, ako aj k podpore a liečbe s cieľom prelomiť cyklus užívania drog a zraniteľnosť voči násiliu.	6.5 Rozšírenie poskytovania liečby a starostlivosti, ktoré sú zamerané na osobitné potreby žien.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 41 Poskytovať služby, ktoré môžu riešiť rôznorodosť medzi skupinami s osobitnými potrebami starostlivosti v súvislosti s problémovým užívaním drog vrátane komorbidít, a to aj prostredníctvom modelov starostlivosti, v ktorých sa zohľadňuje potreba partnerstiev medzi poskytovateľmi služieb zdravotnej a sociálnej starostlivosti a starostlivosti o mládež a skupinami pacientov/opatrovateľov.	6.6 Realizácia modelov starostlivosti, ktoré sú vhodné pre skupiny s potrebami osobitnej starostlivosti.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 42 Podporovať a vykonávať činnosti zamerané na budovanie kapacít a zvyšovanie informovanosti, pokiaľ ide o prístup ku kontrolovaným látkam na lekárske a vedecké účely a ich dostupnosť zohľadňujúc riziko ich nesprávneho užívania a zneužívania a v tejto súvislosti poskytnúť prehľad aktuálnych dôkazov o používaní kontrolovaných látok na lekárske a vedecké účely.	6.7 Zabezpečenie a v prípade potreby zlepšenie prístupu k látkam na lekárske a vedecké účely, ich dostupnosti a vhodného používania.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA Európska agentúra pre lieky

III – RIEŠENIE ŠKÔD SÚVISIACICH S DROGAMI

Strategická priorita č. 7: Intervencie na zníženie rizík a škôd a iné opatrenia na ochranu a podporu osôb, ktoré užívajú drogy

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 43 Zachovať a v prípade potreby zlepšiť prístup k účinným opatreniam na znížovanie rizík a škôd, ktoré sa riadia aj minimálnymi normami kvality EÚ v oblasti znížovania dopytu po drogách, ako sú programy výmeny injekčných ihlíc a striekačiek, liečba agonistami opioidov, intervencie pod vedením osôb, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii a osvetové programy, a to v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Tieto opatrenia musia tiež zlepšiť sociálnu situáciu ľudí, ktorí užívajú drogy, ich bývanie, finančnú situáciu, zamestnanosť a vzdelanie, pričom by medzi ne mali patriť aj programy využívajúce osoby, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii a svojpomocné iniciatívy. Ďalej rozširovať výmenu najlepších postupov v tejto oblasti medzi členskými štátmi a s partnermi, akými sú tretie krajiny, regióny a medzinárodné organizácie, a zaviesť a podporovať odbornú prípravu týkajúcu sa týchto opatrení.	7.1 Zníženie prevalencie a incidencie infekčných chorôb a iných negatívnych zdravotných a sociálnych dôsledkov užívania drog.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 44 Zachovať a v prípade potreby rozšíriť opatrenia na zníženie výskytu infekčných chorôb súvisiacich s užívaním drog, najmä včasnú diagnostiku hepatitídy C a HIV/AIDS, podporovať rýchle testovanie a samotestovanie HIV a osvetové programy zamerané na najzraniteľnejšie osoby. V prípade potreby zlepšiť prístup k liečbe po stanovení diagnózy s cieľom odstrániť hepatitídu C a dosiahnuť cieľ UNAIDS 90-90-90 do roku 2030. Podporovať diagnostiku tuberkulózy medzi ľuďmi užívajúcimi drogy a bezdomovcami.	7.1	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 45 Zlepšiť a zvýšiť schopnosť identifikovať, hodnotiť a reagovať na nové trendy a vývoj v oblasti užívania drog vrátane zmien spôsobených epidémiami, a to na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ a prostredníctvom systému včasného varovania EÚ o nových psychoaktívnych látkach.	7.1	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 46 Pokračovať v znižovaní počtu úmrtí súvisiacich s drogami a prípadov predávkovania nekončiacich smrťou (vrátane úlohy, ktorú zohráva kombinované užívanie látok), a to zavedením, zachovaním a v prípade potreby posilnením opatrení na zníženie smrteľných prípadov predávkovania aj prípadov predávkovania nekončiacich sa smrťou a iných opatrení na znižovanie rizík a škôd a politických opatrení v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, medzi ktoré patria: i) liečba agonistami opioidov vrátane programov na domáce použitie naloxónu; ii) zariadenia na užívanie drog pod dohľadom; iii) inovačné prístupy vrátane digitálneho zdravia pre osoby, ktoré užívajú stimulujúce drogy, a mladých ľudí v nočných podnikoch, ako je terénna práca pod vedením osôb, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii, online terénna práca na používateľských fórach alebo kontrola drog. Podporovať odbornú prípravu, hodnotenie účinných prístupov a výmenu najlepších postupov v tejto oblasti a ďalej zlepšovať monitorovanie a podávanie správ v reálnom čase o nefatálnych intoxikáciách a úmrtiach v dôsledku predávkovania v celej EÚ s cieľom vypracovať celkový cieľ zníženia počtu úmrtí súvisiacich s drogami v EÚ.	7.2 Prevencia predávkovania a úmrtí súvisiacich s drogami.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 47 Zintenzívniť úsilie pri spoločnom využívaní forenzných a toxikologických údajov: i) zlepšiť analytické metódy, testovať a podporovať nové techniky; ii) vymieňať si najlepšie postupy a rozvíjať spoločnú odbornú prípravu; iii) zintenzívniť spoluprácu so Spoločným výskumným centrom Komisie a EMCDDA a prostredníctvom existujúcich sietí, napr. kontaktných miest siete REITOX, pracovnej skupiny pre drogy Európskej siete ústavov forenzných vied a európskej siete colných laboratórií. Vyvinúť súbor usmernení európskej foreznej toxikológie pre vyšetrovania prípadov smrti v súvislosti s drogami a odporučiť vykonávanie týchto usmernení.	7.2	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 48 Propagovať a podporovať aktívnu a zmysluplnú účasť a participáciu občianskej spoločnosti vrátane mimovládnych organizácií, mladých ľudí, ľudí, ktorí užívajú drogy, klientov služieb súvisiacich s drogami, vedeckej obce a iných odborníkov na rozvoji, vykonávaní a hodnotení protidrogových politík a poskytovať primeranú úroveň zdrojov pre všetky protidrogové služby a zapojenie občianskej spoločnosti.	7.3 Podpora účasti občianskej spoločnosti a zabezpečenie udržateľného financovania.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 49 V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi rozšíriť dostupnosť, účinné vykonávanie, monitorovanie a hodnotenie opatrení poskytovaných ako alternatívy k donucovacím sankciám⁶ pre páchatel'ov užívajúcich drogy a pre osoby vo vyšetrovacej väzbe, zatknuté osoby, osoby obvinené alebo odsúdené za trestné činy súvisiace s drogami alebo osoby, ktoré prechovávali drogy na osobné použitie, ako je (podmienečné odsúdenie a) liečba, rehabilitácia a doliečenie a sociálna reintegrácia. Nadviazať na štúdiu o alternatívach k donucovacím sankciám v prípade porušenia právnych predpisov súvisiacich s drogami a trestnej činnosti súvisiacej s drogami ukončenú v roku 2016, napr. prostredníctvom možného odporúčania Komisie na túto tému, v rámci ktorého by sa rešpektovali rôzne prístupy členských štátov v tejto oblasti a ich právomoc prijímať právne predpisy v tejto oblasti. Získať komplexnejšie a podrobnejšie údaje vrátane údajov o prekážkach vykonávania a vymieňať si najlepšie postupy týkajúce sa alternatív k donucovacím sankciám vrátane výskumu o reakciách na trestné činy súvisiace s drogami ako je užívanie drog a/alebo prechovávanie drog na osobné použitie, pričom sa zohľadnia rozdiely vo vnútroštátnych právnych predpisoch členských štátov.	7.4 Poskytnutie alternatív k donucovacím sankciám.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

⁶ Pojem „alternatívy k donucovacím sankciám“ by mohol podľa vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov odkazovať aj na alternatívy, ktoré sa používajú namiesto tradičných opatrení trestnej justície pre páchatel'ov užívajúcich drogy (pozri závery Rady: Podpora používania alternatív k donucovacím sankciám pre páchatel'ov užívajúcich drogy, 8. marca 2018).

Strategická priorita č. 8: Riešiť zdravotné a sociálne potreby osôb, ktoré užívajú drogy vo väzenskom prostredí a po prepustení

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 50 Zabezpečiť protidrogové služby založené na dôkazoch vrátane liečby agonistami opioidov, rehabilitácie a doliečenia, vytvorenia kontinuálneho modelu starostlivosti vo väzenských zariadeniach a v probačnej službe pre páchatel'ov užívajúcich drogy spolu s opatreniami na zníženie stigmatizácie. Zásadný význam má zabezpečenie nepretržitého prístupu k službám v oblasti drog podloženým dôkazmi, ktorý je rovnocenný s prístupom poskytovaným v komunite.	8.1 Zabezpečenie rovnocennosti a kontinuity poskytovania zdravotnej starostlivosti vo väzeniach a zo strany probačných služieb.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 51 Uľahčiť rozvoj vyváženej a komplexnej politickej reakcie na drogovú problematiku vo väzeniach a na tento účel poskytnúť členským štátom usmernenia.	8.1	2024	Európska komisia EMCDDA členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 52 Rozšíriť prístup k testovaniu a liečbe infekcií prenášaných krvou spolu s inými preventívnymi opatreniami založenými na dôkazoch, ktoré znižujú zdravotné riziká spojené s užívaním drog vo väzenskom prostredí rovnakým spôsobom ako v komunite a ktoré vykonávajú dobre vyškolení pracovníci alebo osoby, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii.	8.2 Vykonávanie opatrení podložených dôkazmi vo väzenskom prostredí s cieľom predchádzať užívaniu drog a jeho zdravotným dôsledkom a znižovať ho vrátane opatrení na riešenie rizika úmrtí súvisiacich s drogami a prenosu vírusov prenášaných krvou.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 53 Znížiť úmrtnosť na predávkovanie a úmrtnosť súvisiacu s drogami vo väzeniach a po prepustení prostredníctvom školení na zvyšovanie informovanosti o predávkovaní a prípadne poskytovaním naloxónu na domáce použitie. Po prepustení poskytnúť páchateľom užívajúcim drogy prístup k zdravotnej starostlivosti a sociálnym službám, zamestnaniu, bývaniu a podpore opätovného začlenenia do spoločnosti.	8.3 Zabezpečenie prevencie predávkovania a služieb odoslania k príslušnému špecialistovi s cieľom zabezpečiť nepretržitú starostlivosť pri prepustení.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA
Opatrenie č. 54 Vykonávať odbornú prípravu väzenského personálu s cieľom lepšieho odhaľovania prenikania drog do väzení, zvyšovať informovanosť o tomto probléme a vykonávať protidrogové zdravotné opatrenia založené na dôkazoch v rámci väzenského prostredia. Zintenzívniť spoluprácu s orgánmi presadzovania práva a inými príslušnými orgánmi.	8.4 Obmedzenie dostupnosti drog vo väzeniach.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA Eurojust

IV – MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Strategická priorita č. 9: Posilniť medzinárodnú spoluprácu s tretími krajinami, regiónmi, medzinárodnými a regionálnymi organizáciami a na multilaterálnej úrovni s cieľom presadzovať prístup a ciele stratégie, a to aj v oblasti rozvoja. Posilniť úlohu EÚ ako globálneho sprostredkovateľa politiky v oblasti drog zameranej na ľudí a ľudské práva

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 55 Prispievať k tvorbe medzinárodného programu protidrogových politík v súlade s prístupom a cieľmi Stratégie EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025, a to aj urýchľovaním vykonávania spoločných mnohostranných záväzkov, napr. Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a záverečného dokumentu z mimoriadneho zasadnutia Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov venovaného celosvetovému problému s drogami (UNGASS), a v kontexte priebežného hodnotenia ministerského vyhlásenia Komisie pre omamné látky z roku 2019 v roku 2024.	9.1 Pokračovanie vo formovaní medzinárodných a multilaterálnych programov politiky v oblasti drog.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia ESVČ
Opatrenie č. 56 Posilniť partnerstvá s UNODC, WHO, INCB a inými príslušnými orgánmi OSN, a to aj na podporu spoločnej pozície systému OSN, a s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi orgánmi, organizáciami a iniciatívami so zameraním na protidrogové politiky, zdravie, ľudské práva a rozvoj a na podporu globálneho výskumu založeného na dôkazoch a zberu údajov.	9.1	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia ESVČ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 57 Podľa potreby pokračovať v nadviazaných dialógoch alebo stretnutiach na tému drog s partnermi v krajinách západného Balkánu, Východného partnerstva, Strednej Ázie, Latinskej Ameriky a Karibiku, ako aj s Ruskom, USA, Čínou a Iránom.	9.2 Zabezpečenie udržateľnej úrovne dialógu a výmeny informácií o stratégiách, cieľoch a príslušných iniciatívach s tretími krajinami alebo regiónmi.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA Europol ESVČ
Opatrenie č. 58 Dublinská skupina využije svoj potenciál a potenciál svojich regionálnych správ na vykonanie analýzy drogovej situácie v rôznych regiónoch sveta a spôsobov riešenia tejto situácie a na zorganizovanie výmeny názorov na tieto témy.	9.2	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia ESVČ EMCDDA Europol
Opatrenie č. 59 Horizontálna pracovná skupina pre drogy uskutoční diskusie s cieľom posúdiť význam začatia nových cielených dialógov alebo stretnutí na tému drog s inými prioritnými krajinami a/alebo regiónmi, pričom zohľadní ich strategický význam z hľadiska drog a vzťahov EÚ, a schváliť ciele, rozsah a podmienky takýchto dialógov alebo stretnutí.	9.2	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia ESVČ
Opatrenie č. 60 V prípade potreby posilniť úlohu agentúr EÚ, najmä EMCDDA a Europolu, ale aj Eurojustu, v rámci medzinárodnej spolupráce v oblasti drog spôsobom, ktorý zabezpečí synergie s úlohou iných medzinárodných aktérov a v prípade potreby spôsobom, ktorý podporí komplementárnosť s medzinárodnými nástrojmi a normami, a zabezpečiť pravidelné a včasné podávanie správ o relevantných a operačných informáciách medzi programami spolupráce a týmito agentúrami EÚ.	9.3 Podpora medzinárodnej spolupráce ďalším zapájaním príslušných agentúr EÚ v rámci ich mandátov.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA Europol Eurojust členské štáty Rada EÚ ESVČ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 61 Ak je to možné a relevantné, posilniť na základe pravidelných hodnotení existujúce iniciatívy a programy spolupráce a v prípade potreby spustiť nové iniciatívy a programy na podporu úsilia tretích krajín a iných partnerov pri riešení výziev súvisiacich s drogami, a to aj pokiaľ ide o otázky verejného zdravia, rozvoja, bezpečnosti a ochrany, ako aj ľudských práv.	9.4 Pokračovanie v existujúcich programoch spolupráce s tretími krajinami alebo regiónmi a inými partnermi a vytváranie nových na základe pravidelného vyhodnocovania takýchto programov.	2021 – 2025	Európska komisia ESVČ členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 62 Podľa potreby poskytovať cieleňú technickú pomoc a podporu kandidátskym krajinám a potenciálnym kandidátskym krajinám s cieľom uľahčiť ich zosúladienie s <i>acquis</i> EÚ v oblasti drog.	9.4	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA Europol členské štáty Rada EÚ ESVČ
Opatrenie č. 63 Podporovať synergie, a to aj zabezpečením výmeny informácií v rámci horizontálnej pracovnej skupiny pre drogy, pokiaľ ide o programy spolupráce s tretími krajinami v oblasti drog financované EÚ a/alebo členskými štátmi.	9.4	2021 – 2025	Európska komisia členské štáty Rada EÚ ESVČ
Opatrenie č. 64 Posilniť medzinárodnú koordináciu a spoluprácu EÚ v oblasti predchádzania trestnej činnosti súvisiacej s drogami, presadzovania práva a justičnej spolupráce vrátane možných prepojení s terorizmom, organizovanou trestnou činnosťou a inými formami nadnárodnej trestnej činnosti, ako sú vymedzené v právnom rámci OSN a v plnom súlade s medzinárodnými záväzkami v oblasti ľudských práv. Mala by sa posilniť aj medzinárodná spolupráca s cieľom zabezpečiť boj proti praniu špinavých peňazí, ako aj medzinárodná spolupráca v oblasti zaistenia a konfiškácie majetku.	9.5 Riešenie všetkých politických aspektov stratégie v rámci medzinárodnej spolupráce vrátane oblastí bezpečnostnej a justičnej spolupráce, ako aj zdravotných aspektov drogovej problematiky.	2021 – 2025	Európska komisia Europol Eurojust ESVČ členské štáty Rada EÚ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 65 V súlade so záväzkami v oblasti ľudských práv posilniť medzinárodnú spoluprácu s cieľom riešiť zdravotné aspekty užívania drog, najmä v oblasti prevencie, liečby, znižovania rizík a škôd, sociálnej reintegrácie a alternatív k donucovacím sankciám. Mala by sa posilniť aj medzinárodná spolupráca s cieľom podporiť lepší prístup ku kontrolovaným látkam na lekárske a vedecké účely a ich dostupnosť.	9.5	2021 – 2025	Európska komisia ESVČ členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 66 V spolupráci s tretími krajinami ⁷ ďalej podporovať integrovaný prístup k alternatívnemu rozvoju v súlade so závermi Rady o alternatívnom rozvoji ⁸ (2018).	9.6 Posilnenie záväzku k politikám v oblasti drog zameraným na rozvoj a alternatívnym rozvojovým opatreniam.	2021 – 2025	Európska komisia ESVČ členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 67 Posilniť záväzok a poskytnúť primeranú úroveň financovania a odborných znalostí zo strany EÚ a členských štátov pre alternatívne programy rozvoja a súvisiace intervencie protidrogovej politiky zamerané na rozvoj v rámci Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a podľa kritérií Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC), a to nad rámec výhradného dôrazu na ukazovatele monitorovania plodín určených na výrobu nelegálnych drog a zabezpečujúc zodpovednosť cieľových komunit.	9.6	2021 – 2025	Európska komisia ESVČ členské štáty Rada EÚ

⁷ Zohľadňujúc osobitné rámcové podmienky vrátane: zabezpečenia úplného dodržiavania medzinárodných záväzkov v oblasti ľudských práv a dodržiavania zásad rodovej rovnosti, nepodmienенosti, nediskriminácie a riadnej postupnosti pri navrhovaní, vykonávaní a hodnotení alternatívnych rozvojových programov, ako aj zdôraznenia environmentálnych a klimatických aspektov spojených s pestovaním a výrobou nelegálnych drog.

⁸ Závery Rady o alternatívnom rozvoji: „Smerom k novému chápaniu alternatívneho rozvoja a súvisiacich opatrení protidrogovej politiky orientovaných na rozvoj – príspevok k plneniu záverečného dokumentu z mimoriadneho zasadnutia VZ OSN (UNGASS) v roku 2016 a cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja“.

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 68 Zabezpečiť, aby sa monitorovanie, ochrana a podpora ľudských práv v plnej miere stali súčasťou vzťahov EÚ s tretími krajinami, regiónmi a medzinárodnými organizáciami, ako aj súčasťou vonkajšej pomoci EÚ týmto subjektom, a aby sa okrem iného náležite zohľadnili rôzne časti medzinárodných usmernení o ľudských právach a protidrogovej politike.	9.7 Ochrana a podpora dodržiavania medzinárodných noriem a záväzkov v oblasti ľudských práv v globálnych politikách v oblasti drog.	2021 – 2025	ESVČ Európska komisia členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 69 Opätovne potvrdiť dôrazný a jednoznačný nesúhlas EÚ s trestom smrti za každých okolností, a to aj pokiaľ ide o trestné činy súvisiace s drogami, a presadzovať zásadu primeranej, proporcionálnej a účinnej reakcie na trestné činy súvisiace s drogami.	9.7	2021 – 2025	ESVČ Európska komisia členské štáty Rada EÚ

V – VÝSKUM, INOVÁCIA A PROGNÓZA

Strategická priorita č. 10: Budovanie synergií s cieľom poskytnúť EÚ a jej členským štátom komplexnú základňu dôkazov z výskumu a prognostické kapacity, ktoré sú potrebné na umožnenie účinnejšieho, inovatívnejšieho a pružnejšieho prístupu k rastúcej komplexnosti drogovej problematiky a na zvýšenie pripravenosti EÚ a jej členských štátov reagovať na budúce výzvy a krízy.

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 70 Posilniť a rozšíriť kapacity EÚ a jej členských štátov v oblasti výskumu, informácií, monitorovania, hodnotenia a modelovania, a to aj využívaním nových technológií a i) identifikáciou a uprednostnením medzier v poznatkoch a testovacích kapacít; ii) podporou koordinácie, vytvárania sietí a iných činností potrebných na vytvorenie synergií v rámci európskej výskumnej komunity a iii) zabezpečením účinného a presného zhromažďovania a predkladania európskych údajov potrebných na účely medzinárodného podávania správ a hodnotenia, pričom treba mať na pamäti prospešnosť pre synergie a predchádzať duplicitu. Všetky údaje pochádzajúce od jednotlivcov by sa mali rozčleniť podľa pohlavia a pri zhromažďovaní a predkladaní údajov by sa mali zohľadniť rodovo citlivé aspekty protidrogovej politiky.	10.1 Posilnenie a rozšírenie výskumných kapacít a podpora väčšej výmeny a využívania výsledkov.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA Europol členské štáty Rada EÚ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 71 Zlepšiť pripravenosť na možné budúce výzvy: i) identifikovaním poznatkov získaných počas pandémie COVID-19 a jej vplyvu na poskytovanie služieb, trhy s drogami, vzorce užívania a škody; ii) investovaním do vývoja nových metód, technológií a analytických techník (napríklad vývoj forenzných a toxikologických metód; informačné technológie, detekčné nástroje, štatistické modelovanie; telemedicína a využívanie veľkých dát (big data) a informácií z otvorených zdrojov) potrebných na lepšiu identifikáciu vznikajúcich hrozieb a inovačných reakcií a iii) vytváraním synergií a podporou výmeny najlepších postupov v súvislosti s inováciami a budúcimi pôsobnosťami EMCDDA a Europolu.	10.2 Podpora inovácie politiky a opatrení na účely posunu z reaktívneho do proaktívneho režimu.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA Europol členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 72 Zlepšiť odolnosť EÚ zvýšením schopnosti predvídať potenciálne hrozby, trendy a vývoj: i) vykonaním strategického preskúmania v priebehu akčného plánu s cieľom identifikovať všetky významné nové hrozby a umožniť vypracovanie zmierňujúcich opatrení; ii) podporou pravidelných činností zameraných na mapovanie situácie a vytvárania sietí v súvislosti s dopytom a ponukou, kde existujú alebo sa v budúcnosti môžu vyskytnúť prepojenia s drogovými problémami a príležitosťami, a to aj pokiaľ ide o politický vývoj v súvislosti s medzinárodne kontrolovanými omamnými a psychotropnými látkami vrátane informácií o vývoji otázky kanabisu.	10.3 Vypracovanie strategického výhľadu a prístupu orientovaného na budúcnosť.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA Europol členské štáty Rada EÚ

Opatrenie	Prioritná oblasť	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 73 Zvýšiť hodnotu a komplementárnosť európskeho výskumného úsilia: i) pokračovaním poskytovania primeranej podpory existujúcim mechanizmom zberu informácií; ii) uznaním a rozvíjaním úlohy, ktorú zohrávajú EMCDDA a Europol v rámci európskeho cyklu poznatkov v oblasti výskumu, pokiaľ je to možné a vhodné; iii) pravidelným preskúvaním potrieb výskumu, koordinačných mechanizmov a spôsobov na posilnenie synergie na európskej úrovni a iv) posilnením úlohy EMCDDA a Europolu s cieľom zabezpečiť, aby agentúry a národné kontaktné miesta siete Reitox mali k dispozícii prostriedky vrátane finančných zdrojov, aby mohli podporovať EÚ a jej členské štáty prostredníctvom spoľahlivej a kvalitnej dôkazovej základne potrebnej na účinnú reakciu na politické výzvy súvisiace s drogami vrátane posilnenia prístupov včasného varovania.	10.4 Posilnenie koordinácie synergií a podpora ústrednej úlohy EMCDDA, Europolu a národných kontaktných miest siete Reitox vo výskume, inovácii a prognóze.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA Europol členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 74 Tam, kde je to možné, podporovať primerané financovanie výskumu, inovácií a prognózy v oblasti drog na úrovni EÚ, a to aj prostredníctvom medzisektorových zdrojov financovania EÚ, a primerane podporovať účinné zacielenie, koordináciu a udržateľnosť výskumného úsilia súvisiaceho s drogami.	10.5 Zabezpečenie primeraného financovania výskumu, inovácie a prognózy v oblasti drog.	2021 – 2025	Európska komisia členské štáty Rada EÚ

VI – KOORDINÁCIA, RIADENIE A VYKONÁVANIE

Strategická priorita č. 11: Zabezpečenie optimálneho vykonávania stratégie a akčného plánu, štandardnej koordinácie všetkých zainteresovaných strán a poskytnutím primeraných zdrojov na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni

Opatrenie	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 75 Členské štáty zostavia a v prípade potreby poskytnú dostupné vnútroštátne údaje potrebné na monitorovanie vykonávania stratégie a jej akčného plánu, ako aj vplyvu vykonávania, ak je to možné. Všetci zúčastnení aktéri ako zodpovedné strany v rámci svojho mandátu zhromažďujú a analyzujú dostupné údaje alebo sa snažia, ak je to možné, vytvoriť alebo zlepšiť existujúce zdroje údajov v prípade, že sú nedostatočné, aby mohli poskytnúť informácie potrebné na vykonávanie príslušného opatrenia. Európska komisia, zohľadňujúc informácie poskytnuté zo strany členských štátov a s podporou ESVČ, EMCDDA, Europolu a ďalších orgánov EÚ a občianskej spoločnosti, monitoruje vykonávanie stratégie a akčného plánu.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA Europol členské štáty Rada EÚ ESVČ

Opatrenie	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 76 Predsedníctvo Rady zorganizuje v rámci horizontálnej pracovnej skupiny pre drogy špecializované diskusie alebo výmeny najlepších postupov, ktoré by mohli poskytnúť podporu členským štátom pri vykonávaní stratégie a akčného plánu, pričom v prípade potreby zabezpečí odborné vstupy.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA Europol ESVČ
Opatrenie č. 77 Komisia na základe informácií poskytnutých členskými štátmi, ESVČ, EMCDDA, Europolom, inými príslušnými inštitúciami a orgánmi EÚ a občianskou spoločnosťou iniciuje celkové externé hodnotenie vykonávania stratégie a akčného plánu a výsledky tohto hodnotenia zašle Európskemu parlamentu a Rade hneď, ako budú k dispozícii, najneskôr však do 31. marca 2025. Na základe týchto výsledkov sa v rámci horizontálnej pracovnej skupiny pre drogy zorganizujú rokovania, ktoré budú tvoriť základ pre vymedzenie budúceho vývoja politiky EÚ v oblasti drog a pre nasledujúci cyklus stratégie a akčného plánu EÚ v oblasti drog, ktoré schváli Rada.	2024	Európska komisia EMCDDA Europol členské štáty Rada EÚ ESVČ
Opatrenie č. 78 Členské štáty budú pravidelne alebo priebežne vykonávať hodnotenia politík a intervencií založené na dôkazoch a vymieňať si s partnermi EÚ zistenia a metodiky.	2021 – 2024	členské štáty Rada EÚ Európska komisia EMCDDA Europol

Opatrenie	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 79 Z medziodvetvových zdrojov financovania vyčleniť primerané a ciele zdroje (poskytnuté EÚ a jej členskými štátmi) na vykonávanie stratégie a akčného plánu tak na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni.	2021 – 2025	Európska komisia členské štáty Rada EÚ ESVČ
Opatrenie č. 80 Prehodnotiť mandát EMCDDA na základe hodnotenia ukončeného v roku 2019 ⁹ s cieľom zabezpečiť, aby agentúra zohrávala významnejšiu úlohu pri riešení súčasných a budúcich výziev drogovej problematiky. Nanovo vymedziť povinnosti a fungovanie národných kontaktných miest siete REITOX a zodpovedajúcim spôsobom posilniť jej úlohu.	2021 – 2025	Európska komisia EMCDDA členské štáty Rada EÚ
Opatrenie č. 81 Uľahčovať synergie a komplementaritu medzi politikami EÚ a členských štátov a činnosťami inštitúcií EÚ a iných orgánov v oblasti drog, ako aj koordináciu s príslušnými medzinárodnými aktérmi.	2021 – 2025	Európska komisia ESVČ členské štáty Rada EÚ

⁹ Viac informácií nájdete na stránke Drogy a drogová závislosť – rozšírenie mandátu Európskeho monitorovacieho centra: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12432-Drogy-a-drogova-zavislost-rozsirenje-mandatu-Europskeho-monitorovacieho-centra_sk.

Opatrenie	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 82 Predsedníctvo Rady bude informovať horizontálnu pracovnú skupinu pre drogy ako hlavný koordinačný orgán pre protidrogovú politiku o činnostiach súvisiacich s drogami v iných prípravných orgánoch Rady, ako sú Stály výbor pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti (COSI) a pracovná skupina pre verejné zdravie, ako aj v iných príslušných prípravných orgánoch Rady, a to aj v colnej, justičnej a trestnej oblasti, v oblasti presadzovania práva, sociálnych vecí, poľnohospodárstva a vonkajších vzťahov a v prípade orgánov, ktorým predsedá ESVČ, s pomocou ESVČ. Komisia, ESVČ a členské štáty aktívne informujú všetkých partnerov v horizontálnej pracovnej skupine pre drogy o vývoji v oblasti drog, do ktorého sú zapojení.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia ESVČ
Opatrenie č. 83 Členské štáty budú pracovať na efektívnych systémoch spolupráce medzi protidrogovou politikou a ostatnými príslušnými politikami, a to aj v oblastiach presadzovania práva/bezpečnosti a zdravotnej/sociálnej politiky, do ktorých sa zapoja príslušné zainteresované strany z rôznych oblastí.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia

Opatrenie	Harmonogram	Zodpovedný aktér
Opatrenie č. 84 EÚ a jej členské štáty budú podporovať prístup EÚ k protidrogovej politike, v rámci ktorého sa bude vystupovať jednotne, a to predovšetkým na medzinárodnej scéne.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia ESVČ
Opatrenie č. 85 Podporovať a posilňovať dialóg s občianskou spoločnosťou a jej zapájanie do vykonávania, hodnotenia a poskytovania podnetov na rozvoj protidrogových politík na úrovni členských štátov, EÚ a na medzinárodnej úrovni.	2021 – 2025	členské štáty Rada EÚ Európska komisia ESVČ

Všeobecné ukazovatele akčného plánu EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025¹⁰

- 1) **Vývoj v oblasti zamerania sa na vysokorizikové organizované zločinecké skupiny:** ukazovateľ založený na prípadových správach a dostupných štatistických informáciách o operáciách na narúšanie vysokorizikových organizovaných zločineckých skupín zameraných na EÚ vrátane preskúmania hlavných operácií na vymáhanie majetku, finančných vyšetrotvaná a významného vývoja cezhraničnej spolupráce. (Zdroje: Europol, Európska komisia, členské štáty, EMCDDA)
- 2) **Trendy v oblasti organizovanej trestnej činnosti, korupcie, zavražďovania a násilia gangov v súvislosti s drogami:** ukazovateľ založený na súhrne dostupných štruktúrovaných zdrojov údajov zhromaždených spoločnou metodikou, prípadových správach a odbornom stanovisku. (Zdroje: Europol, EMCDDA, členské štáty, Európska komisia)
- 3) **Prehľad o trhoch s drogami:** Trhové trendy podľa trhovej úrovne vyjadrenej: počtom a množstvom zachytených nelegálnych drog; počtom zabavených laboratórií na výrobu drog; počtom trestných činov súvisiacich s výrobou drog, cenami drog a ich čistotou/dávkou (podľa trhovej úrovne, ak je to možné); údaje z iných relevantných zdrojov informácií citlivých z pohľadu chápania rozdielov v dostupnosti, obsahu a forme drog na rôznych úrovniach trhu s drogami, na ktorých sú dostupné; trendy v dostupnosti a používaní prekursorov a iných chemických látok potrebných na výrobu drog; trendy a vývoj vo využívaní darknetu a iných digitálnych prostriedkov na predaj drog. (Zdroje: EMCDDA, Europol, Európska komisia, členské štáty)
- 4) **Vplyv na komunity:** ukazovateľ vychádzajúci z dvoch štúdií Eurobarometra (z roku 2021 a 2025) a v prípade dostupnosti aj z iných relevantných zdrojov údajov na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni EÚ, ktorý vyjadruje vnímanie toho, ako drogy, ich dostupnosť a fungovanie trhov s drogami vplývajú na verejné zdravie, bezpečnosť a ochranu komunit vrátane násilia a zavražďovania súvisiaceho s drogami. (Zdroje: Európska komisia, členské štáty)

10

Tieto ukazovatele budú vychádzať zo štatistických a iných bežných zdrojov informácií zhromaždených v rámci prebiehajúceho úsilia o monitorovanie užívania drog v Európe a reakciu naň a poskytnú najkomplexnejší súbor zdrojov na úrovni EÚ na podporu monitorovania a hodnotenia Stratégie EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025 a akčného plánu EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025. Napriek tomu, že sa použijú najaktuálnejšie dostupné informácie, dostupné údaje nemusia nevyhnutne zodpovedať priamo obdobiu rokov 2021 – 2025. Aj keď sa vždy, keď to bude možné, použijú bežné zdroje, na podporu vykazovania niektorých ukazovateľov uvedených v tomto dokumente sa môže vyžadovať niekoľko ďalších zberov údajov. Tieto ukazovatele preto podporujú komplexné hodnotenie a uľahčujú posúdenie účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, súdržnosti a pridanej hodnoty stratégie a jej akčného plánu pre EÚ.

- 5) **Prehľad o zdraví:** Podávanie správ na úrovni EÚ o vplyve užívania drog na zdravie. Trendy v chorobnosti a úmrtnosti v súvislosti s drogami. Poskytnutie súhrnnej analýzy najnovších dostupných údajov zo zavedených aj rozvíjajúcich sa zdrojov v oblasti: trendov týkajúcich sa akútneho nemocničného ošetrovania v súvislosti s drogami, úmrtnosti v súvislosti s užívaním drog, infekčných chorôb a súvisiacich zdravotných problémov vrátane užívania drog injekčne a iného správania spojeného s vysokorizikovým užívaním drog, ak sú takéto údaje k dispozícii. (Zdroje: EMCDDA, členské štáty)
- 6) **Prevalencia a spôsoby užívania drog:** ukazovateľ trendov založený na prieskumoch celkovej populácie, ktorá užívala drogy (nedávno alebo v minulosti), prieskumoch o užívaní drog medzi mladými ľuďmi alebo na školách (posledný rok alebo v minulosti) a veku prvého užitia drogy a informácií o prevalencii a spôsoboch užívania drog v iných dôležitých subpopuláciách, ak sú takéto údaje k dispozícii. (Zdroje: EMCDDA, ESPAD, HBSC, členské štáty)
- 7) **Prehľad o znižovaní škôd:** ukazovateľ opatrení týkajúcich sa dostupnosti dôkazmi podloženej prevencie, liečby, služieb na znižovanie škôd a alternatív k donucovacím sankciám¹¹ pre páchatel'ov užívajúcich drogy. Dostupnosť a pokrytie liečby agonistami opioidov, dostupnosť programov výmeny injekčných ihl' a striekačiek a pokrytie testovania na HCV, HIV a HBV a liečby osôb, ktoré drogy užívajú injekčne. (Zdroje: EMCDDA, členské štáty)
- 8) **Trendy a vývoj v oblasti nových psychoaktívnych látok:** ukazovateľ systému včasného varovania o výskyte nových psychoaktívnych látok a nimi spôsobených škodách, ktorý čerpá z podávania správ do systému včasného varovania a z vykonaných vyhodnotení rizík nových psychoaktívnych látok. (Zdroje: EMCDDA, Europol, členské štáty, Európska komisia)
- 9) **Prehľad nových hrozieb:** ukazovateľ, ktorý upozorňuje na potenciálne nové hrozby na základe triangulácie údajov z aktuálnejších a predikčných zdrojov (ak sú k dispozícii) vrátane napríklad úrovni objemov drog spotrebovaných v komunitách/mestách stanovených na základe analýzy odpadových vôd, internetových prieskumov, forenzných, toxikologických správ atď. (Zdroje: EMCDDA, členské štáty)
- 10) **Reakcia na užívanie drog vo väzení:** ukazovateľ dostupnosti a pokrytia reakcií na riešenie problému užívania drog vo väzenskom prostredí vrátane posúdenia rozsahu, v akom existuje vo väzenskom prostredí komplexný a vyvážený prístup k reakcii na užívanie drog. (Zdroje: EMCDDA, členské štáty)
- 11) **Plnenie záväzkov v rámci cieľov udržateľného rozvoja:** ukazovateľ pokroku dosiahnutého v súvislosti s cieľmi Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj (Správa Eurostatu o pokroku pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja súvisiacich s drogovou problematikou). (Zdroje: Eurostat, Európska komisia)

¹¹ Pojem „alternatívy k donucovacím sankciám“ by mohol podľa vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov odkazovať aj na alternatívy, ktoré sa používajú namiesto tradičných opatrení trestnej justície pre páchatel'ov užívajúcich drogy (pozri závery Rady: Podpora používania alternatív k donucovacím sankciám pre páchatel'ov užívajúcich drogy, 8. marca 2018).

Zoznam skratiek

AIDS	Získaný syndróm imunitnej nedostatočnosti
CEPOL	Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva
COSI	Rada Európskej únie – Stály výbor pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti
COVID-19	Ochorenie spôsobené koronavírusom 2019
EDPQ	Európske normy kvality pre prevenciu v oblasti drog
ESVČ	Európska služba pre vonkajšiu činnosť
EMCDDA	Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť.
EMPACT	Európska multidisciplinárna platforma proti hrozbám trestnej činnosti
ESPAD	Projekt európskeho školského prieskumu o alkohole a iných drogách
EÚ	Európska únia
EU SOCTA	Hodnotenie hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti v Európskej únii
EUCPN	Európska sieť na predchádzanie trestnej činnosti
EUPC	Európsky učebný plán pre prevenciu
EUROJUST	Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach
EUROPOL	Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva
EUROSTAT	Štatistický úrad Európskej únie
FIU	Finančné spravodajské jednotky
FRONTEX	Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž
HBSC	Štúdia o správaní detí v školskom veku zo zdravotného hľadiska
HBV	Vírus hepatitídy B
HCV	Vírus hepatitídy C
HDG	Rada Európskej únie – horizontálna pracovná skupina pre drogy
HIV	Vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti
INCB	Medzinárodný úrad na kontrolu omamných látok
SVV	Spravodlivosť a vnútorné veci
MAOC-N	Námorné centrum analýz a operácií – narkotiká
NPS	Nové psychoaktívne látky
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OECD-DAC	Výbor OECD pre rozvojovú pomoc
REITOX	Európska informačná sieť o drogách a drogovej závislosti (Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies)
SDGs	Ciele udržateľného rozvoja
SIENA	Sieťová aplikácia na zabezpečenú výmenu informácií
SOCTA	Hodnotenie hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti
OSN	Organizácia Spojených Národov
UNAIDS	Spoločný program OSN pre HIV/AIDS
UNGASS	Mimoriadne zasadnutie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov venované celosvetovému problému s drogami
UNODC	Úrad Organizácie Spojených národov pre drogy a kriminalitu
WHO	Svetová zdravotnícka organizácia